

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2005-7011-0003
Dok.: TSP40092

Besvarelse af spørgsmål nr. 17 af 6. juni 2005 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (virksomhedspant) (L 162 – spørgsmål 17).

Spørgsmål:

”Er det ministerens opfattelse, at der er afgørende betænkelighederved at indføre en regel om, at virksomhedspant viger for udlæg for private krav på samme måde som for visse offentlige krav, hvorved almindelige kreditorers retsstilling styrkes? Hvis det ikke er tilfældet, anmodes ministeren om at yde teknisk bistand til et ændringsforslag herom og tilkendegive, om ministeren vil kunne støtte et sådant ændringsforslag?”

Svar:

Efter lovforslagets § 1, nr. 2 (den foreslåede § 47 c, stk. 5, i tinglysningsloven), skal tinglyst virksomhedspant respektere senere udlæg for offentligretlige krav, der er tillagt udpantningsret, hvis udlægshaveren senest 3 hverdage efter udlæggets foretagelse har givet meddelelse til virksomhedspanthaveren om udlægget.

Som anført i lovforslagets bemærkninger er denne bestemmelse efter Justitsministeriets opfattelse nødvendig for at undgå et væsentligt provenutab for det offentlige ved indførelsen af virksomhedspant. I de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.7 er der nærmere redegjort for, hvorfor bestemmelsen er udformet således, at den ikke gælder for udlæg for krav fra private kreditorer, skønt hensynet til at ligestille offentlige og private kreditorer for så vidt taler for det. I besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 4 vedrørende lovforslaget har Justitsministeriet endvidere redegjort for de forskellige muligheder, som en virksomheds leverandører vil have for at sikre sig betaling, selv om virksomheden har pantsat en del af sine aktiver i et virksomhedspant.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil der ikke være afgørende betænkeligheder ved at indføre en regel om, at virksomhedspant skal vige for udlæg for ethvert krav, herunder også privates krav.

Et ændringsforslag som nævnt i spørgsmålet vil kunne udformes således:

”Til § 1

1) I det under nr. 2 foreslåede § 47 c, stk. 5, udgår ordene ”for offentligretlige krav, der er tillagt udpantningsret”.

[udlægsadgang for private krav]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Den foreslåede ændring indebærer, at tinglyst virksomhedspant skal respektere senere udlæg for ethvert krav, hvis udlægshaveren senest 3 hverdage efter udlæggets foretagelse har givet meddelelse til virksomhedspanthaveren om udlægget. Reglen vil dermed – ud over udlæg for offentligretlige krav, der er tillagt udpantningsret – også gælde for udlæg for privatretlige krav, herunder fra private kreditorer, uanset om kravene er usikrede eller sikrede ved pant.

Udlægget vil få prioritetsstilling forud for virksomhedspantet fra tidspunktet for udlæggets foretagelse, hvis der gives meddelelse til panthaveren senest 3 hverdage efter. Der henvises nærmere herom til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 (den foreslåede § 47 c, stk. 5, i tinglysningsloven).

Efter retsplejelovens § 517, stk. 2, kan udlæg for krav, der er sikret ved pant, altid foretages i pantet, og efter praksis vil udlægget have same prioritetsstilling som panteretten. Den foreslåede regel indebærer imidlertid en ændring heri, hvis den pågældende panteret har prioritet efter et virksomhedspant. Den foreslåede regel vil betyde, at hvis udlægshaveren giver meddelelse senest 3 hverdage efter udlæggets foretagelse, vil udlægget få en bedre prioritet end virksomhedspantet, selv om kravet er sikret ved en panteret i det samme aktiv, der har en ringere prioritet end virksomhedspantet.

En panthaver vil også kunne foretage udlæg i et andet aktiv end det pantsatte og vil også i dette tilfælde kunne benytte den foreslåede regel om, at virksomhedspantet skal vige for et senere udlæg, hvis der gives meddelelse herom inden for 3 hverdage.

Udlægget og dermed prioritetsstillingen forud for virksomhedspantet kan bortfalde, enten hvis kravet indfries, eller hvis udlægget bortfalder som følge af konkurs, jf. konkurslovens § 71, stk. 1.

Den foreslåede regel regulerer ikke andre rettighedshaveres retsstilling. Det indebærer, at andre rettighedshavere, f.eks. panthavere, ikke skal respektere en ringere stilling som følge af forslaget. Der henvises nærmere herom til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 (den foreslåede § 47 c, stk. 5, i tinglysningsloven).

At andre rettighedshavere ikke skal respektere en ringere stilling som følge af forslaget, kan medføre, at et virksomhedspant, der viger for et udlæg, i visse tilfælde må acceptere, at virksomhedspantet også får en ringere prioritetsstilling end f.eks. en efterstående panteret, som ikke skal vige for udlægget. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis der efter et virksomhedspant er tinglyst en individuel panteret i et aktiv, hvorefter en anden kreditor foretager udlæg i aktivet. Den individuelle panteret skal ikke acceptere en ringere stilling som følge af den foreslåede regel, og derfor må virksomhedspantet – i det omfang det skal vige for udlægget – rykke ned efter den individuelle panteret.”

En sådan regel vil styrke de almindelige kreditorers retsstilling, men vil naturligvis samtidig kunne mindske den positive finansieringsmæssige effekt af virksomhedspanteordningen. Det må dog formentlig antages, at f.eks. vareleverandører generelt vil være tilbageholdende med at foretage udlæg over for kundevirksomheder, men vil have fordel af, at der er mulighed herfor. Hertil kommer, at udlægget vil bortfalde, hvis der inden for 3 måneder indgives en konkursbegæring, der fører til, at virksomheden erklæres konkurs.

En regel om udlægsadgang for privates krav vil imødekomme de interesseorganisationer, som i deres høringssvar har givet udtryk for, at det vil blive vanskeligere for almindelige kreditorer, herunder vareleverandører m.v., at inddrive deres fordringer mod en virksomhed, hvis virksomheden har pantsat sine aktiver i et virksomhedspant. Reglen vil endvidere imødekomme den frygt for, at ordningen vil kunne muliggøre kreditorly for uredelige virksomheder, som Kuratorforeningen har givet udtryk for i sit høringssvar. Reglen vil også gøre det muligt inden for transporterhvervet at opnå en sikkerhed for betaling, selv om det gods, der fragtes, forinden er virksomhedspantsat, jf. besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 13 vedrørende lovforslaget.

På den anførte baggrund finder jeg, at lovforslaget bør ændres som skitseret ovenfor, og jeg er indstillet på at fremsætte et ændringsforslag i overensstemmelse hermed.